

سلام بر دوستان عزیز

با توجه به اهمیت دانستن ترجمه لغات عربی برای
یادگیری و درک بهتر متون کتاب درسی دهم بر آن شدم تا این
کتاب را برای شما دوستانم بنویسم تا دیگه با خواندن و مشکلاتی ازین
قبيل کنار بیايد.

کتاب پيش روی شما واژگان سطر به سطر کتاب درسیتون اعم از صورت
درس، گفتگوها، تمارین، انوار القرآن و حتی مباحث علمی پایان هر درسه که
تو هیچ کتاب دیگه ای به این کاملی نیست امیدوارم از خواندن این کتاب
لذت ببرید.

من الله توفيق
زمستان ٩٥

- ❖ الدرس الأول ذاك هو الله ٩
- ❖ الدرس الثاني المَواعِظُ العَدِيدَةُ ٢٣
- ❖ الدرس الثالث مطر السمك ٣١
- ❖ الدرس الرابع التَّعَايشُ السَّلْمَىٰ ٤٣
- ❖ الدرس الخامس هنا خلق الله ٥٣
- ❖ الدرس السادس ذو القرنين ٦٥
- ❖ الدرس السابع يامن في البحار عجائبها ٧٧
- ❖ الدرس الثامن صناعة التَّلْمِيعُ فِي الْأَدْبِ الْفَارِسِيِّ ٨٧
- ❖ متضاد ومتراوف ٩٩

الدّرُسُ الْأَوَّلُ

ذَكٍ

گردید	.....	صَارَتْ	.....	آن	.....	ذَكٍ
جستجو کردن	.....	فَابَحَثْ	.....	بنگر	.....	أُنْظُرْ
بگو چه کسی	.....	قُلْ مَنْ	.....	دارای (صاحب)	.....	ذَاتٍ
این	.....	ذَا	.....	شاخه ها	.....	الْغُضُون
بیرون می آورد	.....	يُخْرِجُ	.....	تازه	.....	النَّصِرَة
میوه	.....	الثَّمِرَةُ	.....	رشد کرد	.....	نَمَثٌ
پاره آتش	.....	جَذْوَةٌ	.....	دانه ای	.....	حَبَّةٌ

مرواریدها	الدُّرَّ	فروزان	مُسْتَعِرَّةٌ
پخش شده	الْمُنْتَشِرَةُ	روشنایی	ضَيَاءً
ابر	الْغَيمَ	با آن	بِهَا
نازل کرد	أَنْزَلَ	پدید آورد	أَوْجَدَ
باران	مَطَرَّ	پاره‌ی آتش	الشَّرَرَةُ
گردانید	صَيَّرَ	نعمت‌ها	أَنْعَمَ
تیرگی	إِغْرِيَار	ریزان	مُنْهِمَّةٌ
سرسبز	خَضْرَه	دارای	ذَوٌ
آدمی	الْمَرْءُ	کامل	بِالْفَةٍ
شکافت	شَقَّ	نیرویی	قُدْرَةٌ
چشم را	بَصَرَهُ	پرتوان	مُقْتَدِرٌ
مجهز کرده	جَهَّزَ	پس چه کسی	فَمَنْ
اندیشه گر	مُفْتَكِرٌ	آراست	ذَانَ
ریزان	مُنْهِمَّهٌ	ستارگان	أَنْجُمٌ

حوارات

گفت و گوها

حتى الآن	تا به حال	العارف	آشناي با يكديگر
مع الأسف	متاسفانه	مطار	فرودگاه
لكني	ولي من	أحد	يکي
احب	دوست دارم	الموظفين	كارمندان
أن أُسافِر	مسافرت کنم	قاعة	صالن
ان شاء الله	اگر خدا بخواهد	اخى	برادرم
تُسافِرُ	مسافرت می کنم	سور	خوشى
إلى اللقاء	به اميد دیدار	كيف	چگونه (چطور)
مع السَّلَامَةِ	به سلامت	حال	حال تو
في امان الله	خداحافظ (در امان خدا)	الكريم	شريف
حفظه	پناه او	اسمي	نام من
حبيبي	دوست من	سافرت	مسافرت کرده ای

التَّمَارِينَ

انجام نمیدهید	لَا تَفْعَلُونَ	تمرين ها
انجام دهيد	أَعْمَلُوا	كامل کن
نيک	صَالِحًا	زير
که من، زира من	إِنِّي	قرار بده
به آنچه که	بِمَا	برای من
انجام می دهيد	تَعْمَلُونَ	زبان
دانما	عَلِيهِمْ	صدق
ما را قرار نده	لَا تَجْعَلُنَا	الآخرين
بنگرید	لَا تَنْظُرُوا	يا
زيادي	كُثْرَةً	الذين
روزه	صَوْمٌ	آمنوا
بنگرید	أُنْظُرُوا	لِمَ (لِ + ماذا)
راستگوبي	صَدِيقُ الْحَدِيثِ	برای چه، چرا
به جا آوردن	ادَاءٍ	می گويند

هرگاه	اذا	رحم کن، مهربانی کن	ارِحَمْ
فرومايگان	الراذل	مهربانی کند	يَرِحِمْ
به فرمانروایی رسیدند	ملَكَ	...	
شایستگان	الافتَال	بخوان	اقِرَأْ
کاشت	زَرَعَ	مشخص کن	عَيْنَ
دشمنی	العدوان	کار کن	اعْمَلْ
درو کرد	حَصَدَ	گویی تو	كَانَكَ
زیان	الخُسْران	زندگی می کنی	تَعِيشُ
اندک	قليل	می میری	تَمُوتُ
سود می رساند	يَنْفَعُ	فردا	غَدَأً
کشنده	قاتل	نگاه کن، بنگر	أُنْظُرْ
.....	.....	به آنچه	إِلَى مَا
ترجمہ کن	تَرْجِمَ	نگاه نکن، ننگر	لَا تَنْتَرِ
بیان کن	أُذْكُرْ	به آنکه	إِلَى مَنْ

المَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ

هركس	مَنْ	بندها	المواعظ
ياد داد	عَلِمَ	نمی آموزد آن را	لا يغفرهُ
جاری کرد	أَجْرَى	رها نمی کند آن را	لا يترکهُ
حفر کرد	حَفَرَ	خودشان	أنفسهم
چاهی	بَثَرَا	همدیگر	بعضهم بعضاً
يا	أَوْ	جاری می شود	يجري
کاشت	غَرَسَ	پاداش آن ها	أَجْرُهُنَّ

آشکار شد	ظَهَرَتْ	ساخت	بَنَىْ
چشممه ها	يَنَابِيعْ	به ارت گذاشت	وَرَأَتْ
زبان	لِسَانْ	قرآنی	مُصَحَّفًا
درد	الْوَجْعُ	به جا گذاشت	تَرَكَ
دشمنی	الْعَدَاوَةُ	طلب آمرزش می کند	يَسْتَغْفِرُ
قسمت ها	أَجْزَاءٍ	صد	مَثَنَةً
هر گاه	إِذَا	نگه داشت	أَمْسَكَ
راز می گویند	يَنَابِيجَانْ	به هم مهربانی می کنند	يَتَرَاحَمُ
حوارات		آفریده (ها)	الْخُلُقُ
گفت و گوها		بس است	يَكْفِي
فروندگاه	مَطَار	بخارید	كُلُوا
شب به خیر	مسَاءُ الْخَيْرِ	جدا نشوید	لَا تَفَرَّقُوا
دوست من	حَبِيبِي	برشماست	عَلَيْكُمْ
جنابعالی	حَضْرَتُك	مخالص شد	أَخْلَصَ

مهمان نواز	مضيف التَّنَارِين	پاکستان	بَاكْسْتَانٌ
تمرين ها		چند بار (مرة: بار)	كَمْ مَرَّةٌ
خواهند گفت	سيقولون	آمدی	جَئْتَ
سگ	كلب	اول	الْأُولَى
آگاهتر	أَعْلَم	سن تو	عُمرُك
تعداد	عَدَّةٌ	سال	عَامًا
به راستی من	إِنَّى	کدام	أَيْ
دیدم آن ها را	رأيَتُهُمْ	شهر	مَدِينَةٌ
ساجدين سجده می کردنند (سجده کنندگان)	ساجدين	استان	مَحَافَظَةٌ
نیش	نَعْجَةٌ	چه قدر زیباست	مَا أَجْمَلَ
انتخاب نکنید	لَا تَتَخَذُوا	جنگل های	غَابَاتٌ
خدایی	الله	چطور	كَيْفٌ
یگانه	واحد	دیدی، (دریافتی)	وَجَدْتَ
		ملت	الشَّعْبُ

قرار دهید	ضَعَ	بیاورد (آورد)	جَاءِ
اضافی	زَائِدَتْانَ	نیکی	حَسَنَةٌ
فرستادیم	أَرْسَلْنَا	...	...
اقامت کرد، ماند	لَبِثَ	عملیات ریاضی	الْعَمَلِيَّاتُ الْحِسَابِيَّةُ
سال	عَامٍ	به علاوه، جمع	زَائِدٌ
عالیم دینی	فَقِيهٍ	منها، کم کردن	نَاقِصٌ
شدیدتر، سخت تر	أَشَدَّ	تقسیم بر	تَقْسِيمٌ عَلَىٰ
اطاعت	الطَّاعَةُ	ضرب در	ضَرْبٌ فِي
گناه	الْمَعْصِيَةُ	مساوی است	يُساوِي
پرهیزکاری	الْوَرَعُ	هفتہ	أُسْبُوعٌ
...	...	برنده	الْفَائزُ
کم پولی	الْقِلَّةُ	طلایی	ذَهَبَيَّةٌ
صبر	الْحَلْمُ	نقره ای	فِضَيَّةٌ
خشم	الْغَضَبُ	...	...

الصدق	راستگویی	لاتندمن	پشیمان نمی شوید
الخوف	ترس	سیمپضی	خواهد گذشت
ما وضعوا	قرار ندادند	سوف يقوم	خواهد ایستاد
لا يَصْرُخُونَ	فرياد نمی زند	ماوَقَعَتْ	نيفتاد
كانتا تصحان	نصيحت می کردند	كَانُوا يَقْذِفُونَ	پرتاب می کردند
إِكْشَفُوا	آشکار کنید	طَلَبَتْ	می خواستم
ما عَلِمْنَا	نداشتیم	لَا تَنْطَرُ دُوا	از خود نرانید
تطبعینَ	چاپ می کنی	هَلْ	آیا
لا أَنْسِي	فراموش نمی کنم	تَعْلُمْ	می دانی
ستنزلون	پایین خواهید آمد	أَكْبَرَ	بزرگترین
وصلَتْنَ	رسیدید	تَعِيشُ	زندگی می کند
لاتَكْثُمْ	پنهان نکن	غِرام	گرم
عَطَرَتْ	عطرا زدی	يَقْدِرُ	می تواند

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

مَطْرُ السَّمَكِ

برف	الثَّلْجُ	باران	مَطْرُ
بیینم	أَنْ نَرَى	ماهی	السَّمَكُ
گمان می کنی	تَظُنُّ	باور می کنی	تُصَدِّقُ
باشد	أَنْ يَكُونَ	بیسی	أَنْ تَرَى
نیست	لَيْسُ	ماهی هایی	اسْمَاكًا
فیلمی	فَلَمَّا	می افتد	تَسَاقِطُ
بسیار خوب	حَسْنًا	بارش	نُزُولٌ

مشاهده می کند	يُلَاحِظُ	تصاویر	الصُّورَ
باد	رِيحَ (ريح)	باور کنی	تُصدِّقُ
می شود	تُصْبِحُ	مشاهده می کنی	تُشَاهِدُ
پوشیده	مَفْرُوشَةٌ	می بارد	تُطَمِّرُ
تلاش کرد	حاوَلَ	می نامند	يُسْمَىٰ
شناخت	مَعْرِفَةٌ	پدیده	الظَّاهِرَةُ
فرستادند	أَرْسَلُوا	مُتحیر کرد	خَيَرَتٍ
تیمی	فِرِيقًا	نیافرند	مَا وَجَدُوا
شناختن	الْتَّعْرُفُ	برای آن	لَهَا
که	الَّتِي	اتفاق می افتد	يَحْدُثُ
عجبی (شگفتی)	الْغَرِيبُ	سالانه	سَنَوِيًّا
این که	أَنَّ	مرکزی	الْوَسْطَىٰ
آب ها	الْمَاءُ	دوبار	مَرْتَبَينَ
اقیانوس	الْمُحِيطُ	گاهی اوقات	أَحْيَانًا

میوه ها	الثُّمَراتُ	دور است	يَعْدُ
نامید شد	يَسَّنَ	چیست	مَا هُوَ
	حواراتٍ	اتفاق می افتد	يَحْدُثُ
	گفت و گوها	گردباد	اعصار
گذرنامه	الجوازاتُ	می کشاند	يَسْحَبُ
پلیس	شَرْطٌ	قدرت	قُوَّةٌ
خوش آمدید	اهلاً و سهلاً	می برد آن ها را	يَأْخُذُهَا
کدام	أَيُّ	زمانی که	عِنْدَمَا
به ما افتخار دادید	شَرَفْتُمُونَا	از دست می دهد	يَقْدُدُ
سپاس گزارم	أشْكُرُ	جشن می گیرند	يَحْتَفِلُ
بزرگوار(سرور من)	سَيِّدِي	می نامند آن را	يُسَمَّونَهُ
صحبت می کنی	تَتَكَلَّمُ	جشنواره	مَهْرَجَانٌ
خوب	جَيِّدًا	نازل کرد	أَنْزَلَ
		بیرون آورد	أَخْرَجَ

أُحِبُّ ..... دوست دارم ..... **الْأَزْهَارُ** ..... شکوفه ها (گل ها)
كِمْ ..... چند ..... **الْأَفْلَامُ** ..... فیلم ها
الْمَرَاقِفِينَ ..... همراهان ..... **تَتَقَلِّ** ..... منتقل می شود
الضُّيُوفُ ..... مهمان ها .....
الطَّافِقَاتُ ..... کارت ها ..... **مَا اعْتَذَرْنَ** ..... معدرت نخواستند
الدُّخُولُ ..... ورود ..... **يَنْتَفِعُونَ** ..... بهره می برند
الْيَمِينُ ..... راست ..... **إِنْصَحُوا** ..... نصیحت کنید
الْيُسَارُ ..... چپ ..... **إِسْتَغْفِرُ** ..... آمرزش بخواه
عَلَى عَيْنِي ..... به روی چشم ..... **تَبْسُطُونَ** ..... می گسترانید
رَجَاءُ ..... لطفاً ..... **تَتَخَرَّجُونَ** ..... فارغ التحصیل می شوی
إِيْدِيكُمْ ..... دستانتان ..... **لَا يَقِرُّ** ..... نمی خواند
جَاهِزٌ ..... آماده ..... **إِغْرِسِي** ..... (درخت) بکار
الْتَّمَارِينَ ..... تمرين ها ..... **سَاحَقِلُ** ..... جشن خواهم گرفت
آمْرَزِشُ ..... آمرزش می خواهم

دوري كن	وَاهْجَرْنَ	ملاحظه کردي	لَا حَظَتْ
خواب	نِيَامْ	فرستاده شد	اَبَيَعَثْ
بميرند (مردن)	مَاتَوْنَا	سخن بگو	تَكَلَّمْ
بیدار می شوند (بیدار شوند)	إِنْتَهَوْا	برنخاستند	مَا قَامُوا
زمین ها	الْبِقَاعْ	نیافتداد	مَا وَقَعَتْ
چهارپایان	الْتَّهَائِمْ	کار خواهیم کرد	سَنَشَتَغِلُ
درس می خوانند	يَدْرُسُونَ	منتظر خواهید شد	سُوفَ تَتَنَظَّرُنَ
زردآلو	مِيشِمِشْ	بیدار نشو	لَا تَتَتَبَهِي
چشمها	عَيْنَ		
سرچشمها، جوی پر آب	يَنْبُوعْ	آمرزش خواستند	اسْتَغْفَرُوا
می خورند	يَأْكُلُونَ	گناهان	ذُنُوب
خشک شده	مُجَفَّفَةً	می آمرزد	يَغْفُرُ
پیوسته	الْمُمَتَّدَةُ	منتظر باشید	إِنْتَظَرُوا
		با شما	مَعَكُمْ

الْتَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ

بدى	السَّيْنَة	همز يستى	التعَايُش
دفع كن	إِدْفَعْ	مسالمت آميز	السَّلْمِيُّ
دشمنى	عَدَاوَةً	گذر	مَرْءَةً
گرم و صميمى	حَمِيم	دوره ها	الْعُصُور
فرمان مى دهد	يَأْمُرُ	استوار	قَائِمَةً
دشنام ندهند	لَا يَسْبُوا	بدى	الْإِسَاءَةُ
مى خوانند	يَدْعُونَ	براير نيست	لَا تَسْتَوِي

الْحَقِيقَةُ	بِيَابِيدِ	تَعَالَوْا
عَلَى عَيْنِي	يَكْسَانٌ	سَوَاءٌ
بِسِيطٌ	آزَادٍ	حُرْيَّةٌ
لَا بَأْسَ	اجْبَارٌ	إِكْرَاهٌ
لَمْنَ	جَائِزٌ نِيَسْتَ	لَا يَجِدُواْزُ
أَسْرَتِي	بَافْشَارِي	الِّإِصْرَارِ
إِفْتَحِي	اِخْتِلَافٌ	الْخَلَافِ
مِنْ فَضْلِكَ	دَشْمَنِي	الْعُدُوانِ
فُرْشَةُ الْأَسْنَانِ	حُوارَاتٍ	
الْمَعْجُونُ	گَفْتَوْگَوْهَا	
حَوْلَهُ	سَالَنٌ	صَالَةٌ
الْمَلَابِسُ	بَازِرَسِي	الْتَّفَتِيشِ
الْذَّكَرِيَّاتُ	گَمَرَكٌ	الْجَمَارِكِ
الْحُبُوبُ	بَگَذَارٌ	إِجْلِيلِيٌّ

آن	ذَاك	آرام بخش	مُهَدَّدَةٌ
مُزْدُور	الْعَمِيل	سر درد	صُدَاعٌ
قطَعَه زَمِينٍ	الْبَقْعَة	غير مُجاز	غَيْر مَسْمُوَّةٌ
اقِيَانُوس	الْمُحِيط	نياز دارم	إِنْجَاجٌ
وَسِيلَه اَيِّ	ادَّهَا	تمرين ها	السَّمَارِين
دَنَدانَهَا	الْأَسْنَان	كدام	أَئِ
ملت	الشَّعَب	واژه نامه	الْمَعْجمُ
همراهی کن	ثُمَاشِي	کشور	البَلَادُ
معاف می کند	يَعْذِرُ	دستور می دهد	يَأْمُرُ
فهرست	قَائِمَة	نصیحت می کند	يَنْصَحُ
برتری	فَضْل	آشنایی	تَعْرُفُ
دارم	لَدَّيَ	برخی	البَعْضُ
به جای	مِنْ دُونِ	نفع	الْمَصْلَحَةُ